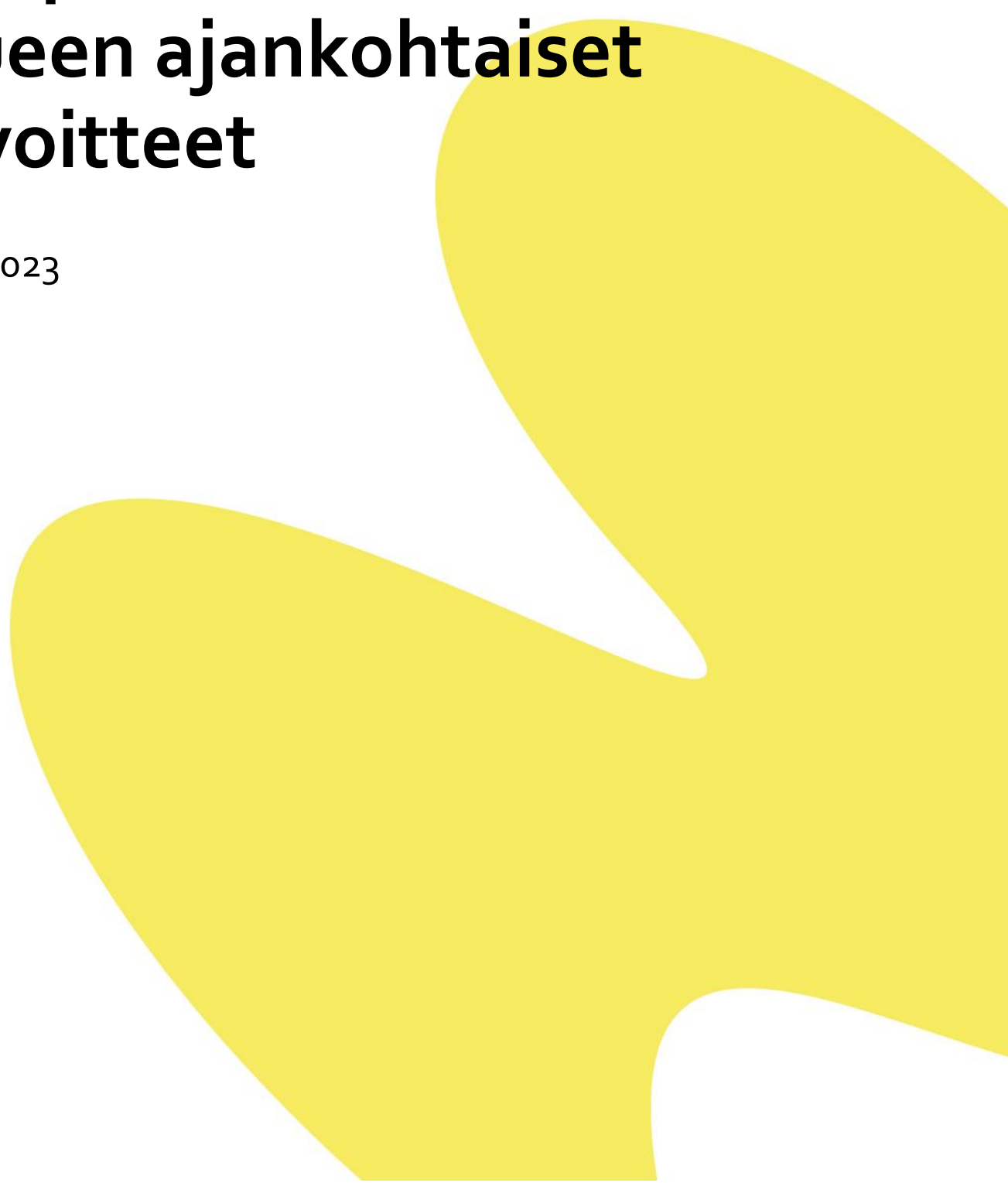

KUOPIO

Kuopion alueen ajankohtaiset tavoitteet

3.10.2023

A large, abstract yellow graphic on the right side of the page, consisting of several overlapping, rounded shapes that create a sense of movement and depth. The graphic is positioned to the right of the main text, partially overlapping the white space.

Kuopio on kestävästi ja pitkäjänteisesti kasvanut yliopistokaupunki, itäisen Suomen keskus ja 8. suurin kaupunki.

- Väkiluku vuoden 2022 lopussa oli 122 590 ja ennakkotieto elokuun lopulta oli 123 239.
- Kuopion visio 2030 on 'Hyvän elämän pääkaupunki'. Kuopio jatkaa jo kolmatta vuotta peräkkäin Suomen toiseksi vetovoimaisimpana kaupunkina Tampereen jälkeen (T-Median tutkimus).
- Kuopiossa on monipuolinen elinkeinorakenne ja teollisuuden kärkiyrityksiä, jotka ovat aloillaan kansainvälisesti merkittäviä toimijoita kuten Mondi, FinVector ja Junttan. Kuopion alueella on maan huoltovarmuuden kannalta kriittistä elintarviketuotantoa. Alue on vahvaa matkailu- ja tapahtuma-aluetta sekä maan merkittävin kesämökkipaikkakunta.
- Kuopiosta löytyy huippuosaamista ja kansainvälisen tason yritys- ja innovaatioekosysteemit terveyden (Kuopio Health), bio- ja kiertotalouden, digitalisaation, energian, vesialan sekä kone- ja materiaaliteknologian aloilla.
- Kuopiolla on ympäristöministeriön kanssa MAL-sopimus ja työ- ja elinkeinoministeriön kanssa innovaatio toiminnan ekosysteemisopimus terveys- ja vesiosaamiseen painottuen.
- Savilahti on itäisen Suomen nopeimmin kasvava yritysalue, kolmen kouluasteen kotipaikka, innovaatioympäristö, yli 200 yrityksen alue sekä vähähiilisten ratkaisujen smart city -kaupunkikehityskohde ja vuoteen 2030 valmistuva uusi asuinalue. Savilahdesta on kasvamassa 35 000 toimijan yhteisöllinen alue. Kuopion kaupunki on sitoutunut tavoittelemaan hiilineutraaliutta vuoteen 2030 mennessä
- Vuonna 2022 Kuopioon valmistui runsaat 1 400 asuntoa.
- Elokuun 2023 työttömyysaste oli 9,7 %, ja työttömänä oli 5686 henkeä, joista pitkäaikaistyöttömiä oli 2265. Kuopio työllisyyskokeilualueena valmistautuu parhaillaan myös TE-palvelujen uudistukseen.

Kuopion alueen ajankohtaisia tavoitteita ovat:

Saavutettavuutta on parannettava.

Vt5 Leppävirta-Kuopion sekä Savonradan parantamisen investoinnit saatava liikkeelle mahdollisimman pian

Savon radan välityskykyä on viipymättä parannettava. Matka-ajat ovat muuta Suomea merkittävästi heikkomat ja tavaraliikenne on kasvanut ja haittaa myös henkilöliikenteen sujuvuutta. Kuopion henkilö- ja tavararatapihananke tulee toteuttaa suunnitellussa laajuudessa ja Kuopion tavararatapiha tulisi nostaa pikimmiten valtion väyläverkon investointiohjelmassa toteutettavaksi hankkeeksi. Savon rataa on parannettava osana Itärahanketta. Elinkeinoelämän kannalta keskeinen Vt5:n parantamisinvestointi tulee saada liikkeelle mahdollisimman pian. Myös poikittaisväylä vt 9 tarvitsee parannustoimenpiteiden käynnistämistä kohdassa Riistavesi/Melalahti. On huolehdittava vähäliikenteisen väyläverkoston kunnostamisesta, riittävästä lentoliikenteen vuorotarjonnasta ja riittävästä tietoliikenneyhteyksistä. Sujuvat poikittaisyhteydet sekä yhteydet pohjoiseen suuntaan tulee vahvemmin huomioida valtakunnallisessa väylien suunnittelussa.

Kaupunkipolitiikkaa on vahvistettava sopimuksellisten kumppanuuksien avulla. Itäisen Suomen visiotyötä vietävä konkretian tasolle.

Suomen suurimpiin kaupunkeihin kuuluvat Jyväskylä, Kuopio ja Lahti: Jyväskylä, Kuopio ja Lahti eivät hyväksy 1.9. Orpon hallituksen esittämää kuuden suurimman kaupungin strategisen kehittämisen allianssimallia, vaan allianssiin tulisi kutsua kaikki MAL-sopimuskaupungit. Kasvukaupunkeina ja yliopistokaupunkeina Jyväskylä, Kuopio ja Lahti ovat suomalaisen kilpailukyvyn ja menestymisen tekijöitä. Samalla ne ovat monien kasvukeskuksia haastavien asioiden äärellä, joihin ratkaisut löytyvät ainoastaan hyvällä suomalaisella yhteistyöllä.

Sopimusten jatkuvuus ja tasavertaisuus uusien ja vanhojen sopimusten välillä tulee turvata. Kuopiolla on valtion kanssa 12-vuotinen maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimus sekä 8-vuotinen innovaatio toiminnan ekosysteemisopimus. Kolmen uusimman MAL-seudun Jyväskylän, Kuopion ja Lahden tulee olla samanarvoisia aiempien kanssa tukirahoituksen saannissa. Uudelle MAL-sopimuskaudelle tulisi varata samat rahoitusvälineet ja resurssit kuin päättyneellä kaudella, erityisesti joukkoliikenteen riittävä rahoitus tulee huomioida. Asumisen rahoitus- ja kehittämissopimuksessa (ARA) tulisi vahvemmin huomioida hankkeiden kustannustason nousu. ARA voisi myös joustavoittaa infra-avustuskäytäntöjään (esimerkiksi avustuksen siirto tarvittaessa seudun sisällä kunnasta toiselle avustuskriteerit

täyttävälle kunnalle). Valtion budjettiesityksessä esitettyä ARA:n asumisneuvonnan supistamista tulisi kohtuullistaa, ettei toimintaa jouduta alas ajamaan juuri, kun se on saatu pystytettyä tarkoituksenmukaisella tavalla.

Osaavan työvoiman saatavuus on turvattava

Pohjois-Savon elinkeinoelämän ja teollisuuden kasvua rajoittaa yhä enemmän osaajien, kv-osaajien sekä työntekijöiden saatavuus. Kaikkien oppilaitosten niin korkeakoulujen Itä-Suomen yliopiston ja Savonia ammattikorkeakoulun kuin ammatillisen koulutuksenkin toimintaedellytyksistä ja vahvistamisesta tulee huolehtia, jotta elinkeinoelämä ja myös vientiteollisuus saa tarvitsemansa osaajat. Kv-osaajien lupaprosesseja tulee joustavoittaa.

Pelastusopisto on olennainen osa Kuopioon sijoitettavaa kokonaisturvallisuuden osaamiskeskusta ja vahvistuvaa Pohjois-Savon turvallisuusklusteria. Pelastusopiston rahoitusta on lisättävä, jotta suunnitellut koulutuslisäykset pääsevät liikkeelle. Pelastusopiston rahoitusta on lisättävä ensi vaiheessa 4,5 miljoonalla eurolla valtion vuoden 2024 budjetissa. Seuraavina vuosina resurssitarve on 6,6 miljoonaa/vuosi. Pelastusopiston pitää kouluttaa pelastajia tulevina vuosina yli 1 000 enemmän kuin nykyisellä tahdilla koulutetaan. Pelastajakoulutusta ei pidä lähteä hajauttamaan alueellisesti. Kuopiossa sijaitseva valtakunnallinen Pelastusopisto pystyy toteuttamaan pelastajakoulutuksen ammattitaitoisimmalla tavalla, kustannustehokkaasti ja viimeisintä tutkimustietoa hyödyntäen.

Kuopiota on kehitettävä valtakunnallisena terveyden ja turvallisuuden osaamiskeskittymänä

Terveyteen ja hyvinvointiin painottuvan osaamiskeskittymän toimintaedellytykset ja kehittyminen on turvattava. Hyvinvointialueiden rahoitusmalliin tulee tehdä korjaus yliopistosairaalan laskentatavan kohdalla. KYS on merkittävä elinkeinopoliittinen TKI-kehitysalusta sekä maan johtavia opetussairaaloita yhdessä Itä-Suomen yliopiston kanssa. Kuopiossa tehdään huipputason kansainvälistä tutkimusta sydän- ja verisuonitautien, metabolisten ja neurologisten sairauksien sekä tuki- ja liikuntaelinsairauksien parissa sekä terveysdatan hyödyntämisessä. Yliopistollinen kampus sijaitsee Kuopion keskustan tuntumassa Savilahdessa Kallaveden rannalla.

Itä-Suomen visiota vietävä konkretiaan: Kuopiosta kokonaisturvallisuuden osaamiskeskus

Kuopioon rakentuva kokonaisturvallisuuden osaamiskeskus on osa hallitusohjelmassa tunnustettua Itä-Suomen visioityön toteuttamista. Osaamiskeskuksen valmistelu on käynnistetty syyskuussa Kuopiossa ja siihen kutsutaan kumppaneita. Pohjois-Savon liitto on käynnistänyt kolmivuotisen turvallisuusklusterihankkeen. Kuopiossa sijaitseva valtakunnallinen Pelastusopisto, ilmavoimien Karjalan lennosto Siilinjärven Rissalassa, alueelle keskittynyt turvallisuuden viiranomaistoiminta, monipuolinen elinkeinotoiminta sekä alueen korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten turvallisuusosaaminen veteen ja ravitsemukseen liittyen muodostavat yhdessä merkittävän osaamiskokonaisuuden.

Kuntataloudesta on huolehdittava ja TE-palvelujen uudistus toteutettava joustavasti.

- **Kuntien taloudellisesta asemasta on huolehdittava.** Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistuksen pikainen valmistelu on tärkeä, koska sote-uudistuksen jälkeen nykyinen rahoitusjärjestelmä on "rikki".
- **TE-palvelut 2024-uudistus tulee toteuttaa joustavasti ja alueella jo toimivat tulokselliset käytänteet on turvattava.** esitetyt muutokset osaksi sosiaaliturvan kokonaisuudistusta ja ajoittaa ne myöhempään ajankohtaan. TE-uudistus tulee toteuttaa siten, että kuntien rahoitusasema turvataan.

Muut ajankohtaiset tavoitteet:

- **Itä- ja Pohjois-Suomen harvaan asutun alueen status** on täysimääräisesti huomioitava tulevan v. 2027 jälkeisen rahoituskauden valmistelussa. EU-tasolla tämä on jo lähtökohtaisesti vahvistettu.
- **Valtion tulee omalta osaltaan riittävästi tukea kaupunkien ilmastotyötä,** kuten siirtymistä uusiutuviin energia- muotoihin sekä kiertotalouden TKI- ja yritystoimintaa.

Kuopio suurena suomalaisena yliopistokaupunkina ja kasvun moottorina antaa oman merkittävän panoksensa koko Suomen kehitykselle.

Lisätietoja:

kaupunginjohtaja Soile Lahti, 044 718 2791, soile.lahti(at)kuopio.fi

strategiajohtaja Sirpa Lätti-Hyvönen, 044 718 2132, sirpa.latti-hyvonen(at)kuopio.fi

KUOPIO

